

tiel van koolstof optimaal benutten.” Een correcte financiële ondersteuning kan die implementatie een duwtje in de rug geven. Een nieuw verdienmodel kan de extra kost (gedeeltelijk) compenseren. Als landbouwers positief bijdragen aan het klimaat moeten ze daarvoor een correcte vergoeding krijgen. Daarnaast is koolstofopbouw in de bodem een werk van lange adem, een inspanning die minstens vijf jaar duurt of zelfs het werk is van een generatie. Boer en bedrijf stappen dus voor meerdere jaren in zo’n traject. In samenwerkingen of verdienmodellen zijn garanties op lange termijn dan ook essentieel voor de landbouwers.

Verdienmodel in ontwikkeling

Een duidelijke return on investment is dus noodzakelijk opdat landbouwers en andere belanghebbenden aan de slag gaan met carbon farming. Daarvoor zijn economisch en ecologisch leefbare verdienmodellen onontbeer-

lijk. De resultaten van een uitgebreide literatuurstudie in binnen- en buitenland over bestaande verdienmodellen die dienen als inspiratie voor duurzame initiatieven vind je op www.innovatiesteunpunt.be/carbonfarming. Daarnaast vatten de projectpartners vier voorbeelden samen in een overzichtelijke schets. Dat overzicht biedt inspiratie voor toekomstige gelijkaardige initiatieven, met initiatiefnemers uit vier verschillende domeinen: partners uit de agrofoodketen, de landbouwer zelf, organisaties buiten de agrofoodketen en de (lokale) overheid.

Klimaatpositief verhaal, mits goede aanpak

De landbouwers zijn overtuigd dat er een ‘klimaatpositief’ verhaal kan zijn voor de sector, mits een goede aanpak. Het Innovatiesteunpunt van Inagro trokken er ook een aantal conclusies. Individuele initiatieven groeperen onder dezelfde noemer zou een sterk verhaal zijn. Zou een platform de professionaliteit en de geloofwaardigheid verhogen.

Het concept moet duidelijk en herkenbaar zijn om draagvlak te creëren bij de boeren en de maatschappij. De landbouwer moet kunnen aantonen dat hij iets nieuws of iets extra's doet, bijvoorbeeld zijn teeltrotatie bijsturen of houtkanten aanplanten. Een of meerdere maatregelen die visueel zichtbaar zijn, geven een extra meerwaarde voor de investeerder.

Dergelijke nieuwe initiatieven voldoende zichtbaar maken in het landschap draagt bij aan het imago van de sector. De land- en tuinbouwsector moet meer durven zeggen en tonen wat ze al goed doen.

De landbouwer kan zijn initiatief in koolstofopslag versterken met of in een verbredingsactiviteit, zoals recreatie, bedrijfsbezoeken of voedselpakketten. Zo werkt hij niet alleen aan het imago van de sector, maar ook aan een extra inkomen.

Effectief aan de slag met carbon farming

Wordt carbon farming actief benut voor CO₂-compensatie, dan is de succesvolle toepassing van de technieken een van de vereisten. Samen met de projectpartners uit Nederland, Noorwegen en Duitsland schreven Inagro en Innovatiesteunpunt van Inagro een handleiding voor landbouwers om koolstofopslag toe te passen in de praktijk. De Vlaamse partners werkten de handleiding verder uit met specifieke regionale accenten.

Naast opbouw van extra koolstof in de bodem bestaan er ook technieken die de natuurlijke afbraak van koolstof vertragen. De meest voor de hand liggende technieken zijn niet-kerende grondbewerkingen en gereduceerde bodembewerkingen. Zo blijft de bodemstructuur maximaal behouden en wordt de natuurlijke afbraak van koolstof niet versneld.

Wil je de mogelijkheden van carbon farming voor jouw bedrijf in kaart brengen? Maak dan gebruik van de ‘Koolstofscan’, waar advies gegeven wordt bij de mogelijkheden, de veelbelovende technieken en de toepassing ervan en de kosten en baten van carbon farming voor jouw bedrijfsvoering.

Pilootproject Beernem

In de gemeente Beernem werken de gemeente en twaalf lokale landbouwers, die koolstofopslagtechnieken toepassen, samen om de klimaatdoelstellingen van het ondertekende burgemeesterconvenant voor Klimaat en Energie te behalen. Inagro en Boerennatuur Vlaanderen ondersteunen de landbouwers en gaan na of de gemeente de CO₂-uitstoot van het gemeentelijke wagenpark kan compenseren. ■

 www.innovatiesteunpunt.be/carbonfarming en www.inagro.be/carbonfarming. Met vragen kan je terecht bij jana.roels@innovatiesteunpunt.be of evelien.lambrecht@inagro.be.

Met groenbedekkers en onderzaai (bijvoorbeeld gras bij mais) kan je maximaal inzetten om meer koolstof in de bodem te krijgen.